

Győri ítélőtábla
Pf.I.20.349/2012/3. szám

A Győri Ítélőtábla a Dr. Hutter Ügyvédi Iroda által képviselt **I. r. és II. r. felpereseknek** a pártfogó ügyvéd által képviselt **alperes** ellen személyiségi jog megsértéséből eredő igény iránt indított perében a Győri Törvényszék 2012. július 3. napján kelt 31.P.20.104/2012/16. számú ítélete ellen az alperes részéről 18. és 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2014. január 9. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezését megváltoztatja, és a kereseteket teljeskörűen elutasítja.

Mellőzi az alperesnek az I.r. felperes részére fizetendő 46.310 (Negyvenhatezer-háromszáztíz) Ft és a II.r. felperes részére fizetendő 31.740 (Harmincegyezer-hétszáznegyven) Ft perköltségben történő marasztalását.

Mellőzi az alperesnek az állam javára - külön felhívás alapján - 52.500 (Ötvenkettőezer-ötszáz) Ft feljegyzett kereseti illeték megfizetésére való kötelezését.

Megállapítja, hogy az alperes a fellebbezési eljárásban 100 %-os mértékben pernyertes lett.

Köteles az I.r. felperes megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 48.000 (Negyvennyolcezer) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, míg az ezt meghaladóan feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I. r. felperes a II. r. felperes polgármestere, az alperes pedig "**Település**" **1-2** körjegyzője volt.

Az alperes 2010. október 5-én a ... Megyei Rendőr-főkapitányságon tett feljelentésében az alábbi hat pont vonatkozásában kérte büntetőeljárás megindítását:

1.) A „cafetéria internetutalványokkal” kapcsolatos feljelentése szerint a körjegyzőségnél ilyen formában történő juttatásra nem lett volna lehetőség.

2.) Az óvodai vizesblokk és étkező felújításával kapcsolatban előadta, hogy az előbbi felújítására önkormányzati határozat alapján benyújtott eredményes pályázat keretében került sor, míg az óvodai étkező felújítására szintén önkormányzati határozat alapján pályázat került benyújtásra, de az nem volt eredményes. Ennek ellenére az étkezőnél javításra került sor, aminek ellenértékeként 2,5 millió Ft 2010. június 24-én kifizetésre került, ami a II.r. felperest terhelte, melynek pályázaton kívüli finanszírozása neki vagyoni hátrányt jelent. Az I. r. felperes utólagos beszámolósi kötelezettséggel csak 500.000,-Ft-ig

vállalhat kötelezettséget, és e munka elvégzésére a képviselőtestület határozati felhatalmazást nem adott.

3.) A kultúrház 2006. évi felújítása kapcsán - az előző pontban foglaltakhoz hasonlóan - az I.r. felperes egyes munkálatokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásával összefüggő felhatalmazását kérdőjelezte meg a kivitelezési munkák megrendelése kapcsán, ami miatt számviteli előírások sérülhettek. Előadta, hogy „a kultúrház felújítására a II.r. felperes pályázatot nyújtott be 24.529.000,- Ft értékben. A munkák végzése során hivatkozva a felmerülő műszaki feltárások megállapításaira a 2007. június 5-i jegyzőkönyvben újabb 12.350.000,-Ft pótmunka elvégzését találták szükségesnek. Az előzményeket és a döntéseket tartalmazó jegyzőkönyvek egyszeri áttekintése során ilyen összegű szerződéskötésre, kifizetésre történő felhatalmazást nem talált. A pályázati önrész feletti önkormányzati saját erős kifizetésekről szóló döntések a jegyzőkönyvekben nehezen követhető részösszegekben szerepelnek, meg lehet nem teljeskörűen. A tényleges utalások összegeit, dátumait nem tudta ellenőrizni, erre a rendőri eljárás keretében kerülhet sor.”

4.) A "Település"1.... szám alatti ingatlan (kastély) értékesítésével kapcsolatban előadta, hogy a képviselőtestület határozatban (20/2002 (IV.10.)) döntött annak 18.000.000,-Ft-on történő értékesítéséről. Az ingatlanra több alkalommal banki kölcsönt vettek fel. Először II.r. felperes 1992-93 év során 26.490.000,-Ft-ot úgy, hogy a hitelező pénzintézet 150%-os hitelfedezeti értéket követelt meg, és az ekkor fennállt - az alperes által 20-25 millió forintba becsült - hitelfedezeti értékkel szemben a 2003-ig eltelt időszakban az országos folyamatoknak megfelelően jelentősen nőttek az ingatlanárak **"Település"1-en** is, ennek ellenére ezen érték alatt került sor az ingatlan eladására. Az ingatlan értékesítését követően a **"B"** Bank a 2008. évi hitelfolyósításnál 50 millió Ft-os hitelhez fogadta el az ingatlant fedezetként. A rendelkezésre álló adatok alapján vagy több bank is jelentősen túlértékelte az épület értékét, vagy az önkormányzat adta el azt vagyonszerzés nélkül. Kérte annak vizsgálatát is, hogy „az I.r. felperes volt-e az épület hasznosításával foglalkozó szervezet tagja, előadva hogy elsősorban alapítványi kuratóriumi tagságra, gazdasági társaság felügyelőbizottsági tagságára gondol.”

A feljelentés 4. és 5. pontjában az e-docu rendszer bevezetésével, valamint a mezőöri állás megszüntetésével kapcsolatos események kivizsgálását kérte.

Az alperes 2010. november 3-án benyújtott „feljelentés kiegészítésben” a cafetériával kapcsolatos tényállásnál már nevesítette az I.r. felperest is a megrendelés során intézkedő személyként, utalva arra hogy e cselekmény időpontja alapján felmerül a választás rendje elleni bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja is. A feljelentése 2. és 3. pontja kapcsán utalt arra, hogy elsősorban a számviteli rend megsértésének alapos gyanúja merül fel.

A ... Rendőrkapitányság a feljelentés folytán házkutatást rendelt el a II.r. felperesnél okiratok lefoglalása érdekében, kiterjedt iratbeszerzést, tanúmeghallgatásokat fogantatosított, majd 2011. június 3-i határozatával az alperes feljelentése alapján elrendelt nyomozást - „mivel a cselekmény nem bűncselekmény” - megszüntette. A II.r. felperes és **"Település"2** képviselőtestülete az alperes közszolgálati jogviszonyát - indokolás nélkül - 2011. április 10-vel megszüntette.

Az elsőfokú bíróság az alperesi feljelentés - fellebbezéssel érintett - 3. és 4. pontja tekintetében tényként az alábbiakat állapította meg:

3.pont: A II.r. felperes képviselőtestülete 6/2006. (I. 18.) sz. határozatában a kultúrház felújítását határozta el, ennek értelmében 24.530.000,-Ft felújítási költségből 12.265.000,-Ft az önerő, és ugyanakkora összegre pályázatot nyújtott be. A II. r. felperes 1/2006 (II.21.) önkormányzati rendeletének melléklete szerint e felújításra 7.360.000,- Ft-ot különített el. A pályázatot elbíráló Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács és a II.r. felperes 2006. augusztus 6-án aláírt támogatási szerződése szerint a kultúrházfejlesztés pénzigénye 24.529.000,-Ft, amiből a támogatás összege 17.170.000,-Ft, míg az önerő 7.359.000,-Ft. A kultúrház részleges felújítására 24.529.000,-Ft vállalkozói díjért a II.r. felperes - képviselőtestülete 43/2006 (V. 24.) KT számú határozata alapján - 2006. július 27-én kötött építési szerződést "E" vállalkozóval. A II.r. felperes képviselőtestülete 18/2007 (V. 2.) KT határozatával a művelődési ház felújítására vonatkozó eredeti kivitelezési szerződés módosításához hozzájárulva további 2.000.000,-Ft+áfa összegű kötelezettségvállaláshoz járult hozzá, és előírta hogy a felújítás során felszínre kerülő pótmunkákra 6.000.000,-Ft pótelőirányzatot biztosít a 2006. évi pénzmaradvány terhére, egyúttal felhatalmazta az I.r. felperest a szerződésmódosítás, valamint a pótmunkákra vonatkozó kivitelezési szerződés megkötésére. A II. r. felperes képviselőtestülete a pótmunkákra 39/2007 (VI. 8.) KT határozatában további 6.350.000,-Ft kifizetését biztosította. Az I.r. felperes és "E" építési vállalkozó a 2007. június 5-i jegyzőkönyvben rögzítette, hogy a vállalkozási szerződés eredeti költségvetési tételeivel átfedésben nem szereplő pótmunka tételekre 12.350.000,-Ft fizethető ki. A II.r. felperes képviselőtestülete 42/2007 (VI. 27.) KT határozatában a művelődési ház felújítása során keletkezett többletmunkákból eredő vállalkozói díj összegét a műszaki ellenőr és a kivitelező ismételt egyeztetése után a képviselőtestület elé terjesztendőnek minősítette, majd 51/2007 (VII. 25.) KT határozatában további 1.653.385,-Ft pótmunka kifizetését hagyta jóvá, 82.669,-Ft visszatartásával.

4. pont: A II.r. felperes 147/1992 (XII. 9.) KT határozatával hozzájárult, hogy a hitelfelvétel érdekében jelzálogosítható vagyona a hitelező javára jelzálogjog kerüljön bejegyzésre a hitelösszeg 150%-a erejéig a ... hrsz-ú és az ... hrsz-ú ingatlanokra. A **település 1-i** ... hrsz-ú (...) ingatlanra 1993. augusztus 9-én 26.492.000,-Ft erejéig jelzálogjog került bejegyzésre az "A" Bank Zrt javára. Ugyanezen ingatlanra 2008. június 23-án 50.000.000,-Ft és járulékai erejéig jelzálogjog került bejegyzésre az Általános Közlekedési Hitelszövetkezet javára, és 2010. április 28-án 165.000.000,-Ft keretbiztosítéki jelzálogjog, és további 15.000.000,- Ft erejéig keretbiztosítéki jelzálogjog a "B" Bank Zrt. javára. A II.r. felperes képviselőtestülete 20/2002 (IV. 10.) KT határozatával döntött a "**Település**"1 ... hrsz-ú ingatlan 18.000.000,-Ft-ért történő értékesítéséről. Ezen ingatlan 2009. november 25-i piaci értékét tehermentesen 23.500.000,- Ft-ra értékelte a "C" Kft, míg az alperes feljelentése alapján indult büntetőeljárásban kirendelt igazságügyi szakértő azt 21.600.000,- Ft-ra becsülte.

A felperések módosított keresetükben annak a megállapítását kérték, hogy az alperes a feljelentésben és annak kiegészítésében foglalt valótlan tényállításokkal megsértette a jó hírnevüket. Kérték az eltiltását a további jogsértéstől, és arra kötelezni, hogy a ... Megyei "**D**" című napilapban kérjen elnézést az alaptalan vádaskodása miatt, végül az I. r. felperes 1.000.000,-Ft, a II. r. felperes pedig 3.000.000,-Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 76.§, 78.§ és 84.§-a alapján. Álláspontjuk szerint az alperes feljelentése valótlan tényállításként hivatkozik a cafetéria kacsán a számviteli fegyelem, az óvoda és étkező felújítása kapcsán sikkasztás és hűtlen kezelés, a kultúrház felújítása

kapcsán hűtlen kezelés, a **"Település"1...** számú ingatlan (kastély) eladása kapcsán hűtlen kezelés, esetlegesen sikkasztás, az e-docu rendszer bevezetését illetően az I.r. felperes terhére rótt meg nem nevezett bűncselekmény, végül a mezőöri állás tekintetében hivatali visszaélés elkövetésére. Az alperesnek körjegyzői beosztásából fakadóan tudnia kellett, hogy feljelentése valótlan tartalmú. Az I. r. felperes a közélet jelentős és elismert személyisége, ezért a hat rendbeli nyilvánvalóan rosszhiszemű feljelentést közszereplőként sem kell elviselnie. Az elhúzódozó nyomozás során számos tanú meghallgattak, ami önmagában is sérti az I.r. felperes közösségen belüli megítélését, a sorozatos visszaélések feltételezése pedig a II. felperes általános megítélését. A feljelentés - másodfokú eljárással érintett - 3. pontja tekintetében valótlanul állította az alperes a feljelentésében a kultúrház felújítása körében bűncselekmény elkövetését, mert ezzel összefüggésben nem került sor testületi döntés nélküli kifizetésre. A feljelentés 4. pontjában szereplő kastély eladásával kapcsolatban jogsértően bűncselekmény elkövetésére utal az alperes, valótlanul állítva, hogy jelentős vagyonszerzés mellett került sor az ingatlan értékesítésére. Visszatetsző a feljelentés épület hasznosításával foglalkozó szervezetre vonatkozó megjegyzése is. Igaz ugyan, hogy az ingatlanértékesítés után évekkel később egy alapítvány jött létre a **"Település"1-i** Eszterházy Grófi hagyományok őrzésére, és az I. r. felperes tisztségénél fogva az alapítvány kuratóriumának tagja lett, de jogsértő az, hogy feljelentésében az alperes azt sejteti, hogy nemcsak áron alul került sor az ingatlan értékesítésére, hanem ebből utólag az I.r. felperes még profitált is.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperesek keresetének teljes elutasítását kérte. Védekezése szerint a kultúrház 2006-os felújításakor még nem ő volt a körjegyző, de itt a pótmunkák kifizetése kapcsán csupán az volt a feljelentés tárgya, hogy az utalásokat vessék össze a képviselőtestületi határozatokkal, mert az is lényeges, hogy a kifizetéseket megelőzően születtek-e a képviselőtestületi határozatok. (13.jkv.) A kastély eladása kapcsán a feljelentésben részéről bűncselekmény elkövetésére vonatkozó határozott állítás nem történt, vagylagosan vetette fel, hogy vagy az eladási ár, vagy az elfogadott biztosítéki érték nem tekinthető valósnak.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az alperes a ... Rendőrkapitányság előtt 11030/1344/2010/bü számon folyamatban volt büntetőeljárás során feljelentésével és annak kiegészítésével megsértette a felperesek jó hírnevét:

Annak valótlan állításával, hogy a **település 1-i** kultúrház felújítása kapcsán pótmunkaként felmerült munkálatok az előírt képviselőtestületi döntés mellőzésével kerültek elvégzésre; továbbá azzal, hogy a valóságot hamis színben tüntette fel a **"Település"1 ... u. ...** szám alatti ingatlan II. r. felperes általi értékesítésével összefüggésben azáltal, hogy az elért - általa alaptalanul alacsonynak tartott - vételárat összefüggésbe hozta azzal, hogy az I. r. felperes, mint polgármester az épület hasznosításával foglalkozó szervezetek kuratóriumának, illetve felügyelőbizottságának tagjává vált.

Kötelezte az alperest, hogy saját költségén jelentesse meg az ítélet rendelkező részét a ... Megyei **"D"** című napilapban, és ugyanilyen formában kérjen elnézést a felperesektől a jogsértésért. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az felpereseknek személyenként 400.000,- Ft nem vagyoni kártérítést, az I. r. felperesnek 46.130,-Ft, a II. r. felperesnek 31.740,-Ft perköltséget, és az államnak felhívásra 52.500,-Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Ezt meghaladóan a keresetet - a feljelentés 1.-2. és 5.-6. pontjai kapcsán a jogsértés megállapítása, a további jogsértéstől eltiltás, és a marasztalási összeget meghaladó nem vagyoni kárigény tekintetében - elutasította. **Határozatának indokolásában** rámutatott, hogy a Ptk. 78.§ (1-2) bekezdése szerinti jó hírnév megsértése különösen akkor áll fenn, ha valaki 1.) valamilyen személyt érintő közlést tesz, 2.) mely közlés tényállítást fejez ki, 3.) a közlés tartalmából az érintett személy felismerhető, 4.) a tényállítás objektíve valótlan, 5.) és valótlanosága folytán alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására. A szabad véleménynyilvánításhoz való jog önmagában senkit nem jogosít fel arra, hogy más bűncselekmény elkövetőjeként nevezzen meg, és az ártatlanság védelme folytán a személyiségi jogi perben nincs is lehetőség a közlés azon tartalmi eleme valóságának bizonyítására, hogy a megjelölt cselekmény kimeríti-e valamely bűncselekmény törvényi tényállását. Az alperes sérelmezett beadványai feljelentésnek minősülnek, mert a feljelentés valamely bűncselekmény gyanújára utaló, formához nem kötött közlés, amely meghatározott vagy ismeretlen személy ellen a bűncselekmény gyanújára vonatkozó konkrét adatot tartalmazva az eljárás megindítását célozza. Rámutatott, hogy az egységes bírói gyakorlat szerint önmagában az, hogy az alperes a felpereseket bűncselekmény elkövetésével gyanúsította, és ellenük feljelentést tett, személyiségvédelmi igényt nem alapoz meg, függetlenül attól, hogy a büntetőeljárás a bűnösség megállapításához vezetett-e vagy sem. Egy feljelentés kapcsán - a személyiségi jogsértő tényállítások vonatkozásában - ahhoz, hogy az eljárás kezdeményezésének joga megfeleljen e jog társadalmi rendeltetésének az azonban alapvető követelmény, hogy az valós tényeken alapuljon.

Ebből következően egy személyiségi jogi perben az nem képezheti a vizsgálat tárgyát, hogy a feljelentés tényállása szerinti magatartás megfelel-e a Btk-ban rögzített valamely bűncselekmény törvényi tényállásának, az azonban vizsgálendő, hogy a feljelentés sérelmezett tényállítása mennyiben valós, és a felperesek a vonatkozásukban állított cselekményeket elkövették-e vagy sem. Amennyiben ugyanis az alperes nem bizonyítja a felperesekről állított, és általuk vitássá tett cselekmények megtörténtét, akkor e tényállítások valótlanok tekintendők, és az alperest helytállási kötelezettség terheli a nyilatkozataiért. A jogsértő jelleg elbírálása szempontjából ezért annak van jelentősége, hogy a feljelentés alapját képező tényállítások megfelelnek-e a valóságnak. Ehhez képest a való tényekből levont, csupán a feljelentő véleményének minősülő következtetés az, hogy a feljelentés szerinti tényállás alapján fennáll a gyanú, hogy az I. r. felperes bűncselekményt követett el. Amennyiben a feljelentés alapjául szolgáló tények megfelelnek a valóságnak, a feljelentés megtétele nem alapozza meg a jóhírnév sérelmét. Mivel a feljelentések alapján büntetőjogi felelősség megállapítására nem került sor, a feljelentésben szereplő sérelmezett tényállítások valóságtartalmát az alperes volt köteles bizonyítani.

Az elsőfokú bíróság a fent kifejtettek alapulvételével megállapította, hogy a feljelentésnek a keresetben sérelmezett 1.-2. és 5.-6. pontjai személyiségi jogokat sértő valótlan tényállításokat nem tartalmaznak.

A feljelentés 3. pontjában szereplő kultúrház felújítása körében rámutatott, hogy a 18/2007 (V.2.) KT és a 39/2007 (VI.8.) KT számú határozatok, és a tanúvallomások igazolták, hogy képviselőtestületi hatáskörben hozott döntés kapcsolódott a pótmunkához, annak pedig nincs jelentősége, hogy a határozathozatalra utólagosan került-e sor. A véleménynyilvánítás szabadsága pedig nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés

valótlanosságának, vagy a hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de ezt elmulasztotta. A konkrét esetben az alperesnek kellő gondossággal eljárva szembesülnie kellett volna a fenti Kt. határozatokkal, melyek nem csak a II. r. felperesnél, hanem a Közigazgatási Hivatalnál is megtekinthetők voltak. A feljelentésének e valótlan tartalma ezért az I.r. felperes jogszabályokba ütköző intézkedésére, és a II. r. felperes szabálytalan működésére utalt, amely alkalmas a felperesek társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására.

A feljelentés 4. pontjában szereplő kastély eladásával kapcsolatban önmagában a feljelentésben szereplő tényállítások - az I. r. felperes érintettségével összefüggő burkolt tényállítás kivételével - nem voltak valótlanok, így jó hírnév megsértésének megállapítására akkor sem adnak alapot, ha az ingatlanforgalmi szakértő bevonásával megállapított forgalmi érték nem igazolt vagyonvesztést a II. r. felperesnél. A feljelentés e pontjának I. r. felperesre vonatkozó - nem bizonyított - kitétele viszont burkolt és valótlan tényállításnak minősül, a valóság hamis színben való feltüntetésére alkalmas. Azt sejteti, hogy amellet, hogy vélhetően piaci ár alatt kerül sor az ingatlan értékesítésre, annak későbbi hasznosításában az I. r. felperes részt vett, amiből az a következtetés adódik, hogy az értékesítés nem objektív szempontok alapján történt. Ezzel szemben az alapítvány alapítására az értékesítés után évekkel később került sor, így az alperes által sejtetett összefüggés a tagság és vételár mértéke között bizonyítatlan maradt.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság az ítéletének rendelkező részében foglaltak szerint állapította meg a Ptk. 84.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján a felperesek jó hírnevének sérelmét, míg az ezt meghaladóak megállapítására, valamint a *további jogsértéstől* eltiltásra irányuló keresetet elutasította. Az alperest egyúttal a Ptk. 84.§ (1) bekezdés c.) pontja alapján elégtétel adására kötelezte, mert álláspontja szerint csak sajtó útján biztosítható az, hogy mindazok, akik az eljárásról tudomást szereztek, tájékoztatást kapjanak a feljelentés jogsértő jellegéről. A *nem vagyoni kárpótlás* körében kifejtette, hogy a felperesek konkrét hátrányt nem igazoltak, ezért - az alperes sikeres kimentésének hiányában - a Pp. 163.§ (3) bekezdése alapján a jogsértés jellegéhez és súlyához arányosított, annak következményeinek kompenzálására alkalmas mértékű nem vagyoni kártérítésben marasztalta az alperest.

Az elsőfokú ítéletnek a jogsértést megállapító és a nem vagyoni kártérítésben marasztaló rendelkezései ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a felperesek keresetének teljes elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a *kultúrház felújításával* kapcsolatban minden tőle elvárhatót megtett a lényeges tények tisztázása érdekében. A rendelkezésre álló jegyzőkönyveket elolvasta, a határozatokat lemásolta és csatolta feljelentéséhez, és a számvevőszéki vizsgálatot is áttanulmányozta, az ezekből megállapított tények, levont következtetések okszerűek voltak, ezért tartotta kötelességének a feljelentés megtételét. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú ítélet indokolásával szemben a feljelentését nem a pótmunkákra vonatkozó határozatok hiányára alapította, mert a határozatok másolati példányát maga csatolta a feljelentéshez, hanem a feljelentés megtételével kezdeményezett vizsgálat a kifizetések időpontjára és a határozatok meghozatalának időpontjának sorrendiségére irányult. Az *ingatlan eladás* kapcsán pedig a feljelentésében két lehetséges esetet vázolt fel, vagy az ingatlan került áron alul értékesítésre, vagy a bankok értékelték azt túl, a két eset együtt nem lehetséges. Ezzel összefüggésben nem sugallt összefüggést a vételár mértéke és az I. r. felperes alapítványi részvétele között. A

hivatali működése során tapasztalt rendellenességek fennállását ellenőrizte, és a bűncselekményre utaló körülmények észlelése miatt fordult a nyomozóhatósághoz. Ezzel kötelezettségét teljesítette, ha nem ezt teszi, azzal követett volna el jogsértést, de mindvégig jóhiszeműen, az önkormányzat anyagi érdekeit védve járt el. A nem vagyoni kárpótlás összegét eltúlzottnak tartotta.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett része helybenhagyására irányult.

Előrebocsátja az ítéletábra, hogy - fellebbezés hiányában - a felülbírálat nem érintette az elsőfokú ítéletnek a keresetnek az elsőfokú ítéletben megállapítottakat meghaladóan elutasító, a keresetet a további jogsértéstől eltiltásra irányuló részében, és a nem vagyoni kártérítésre irányuló részében az alperes marasztalását meghaladó mértékben elutasító rendelkezéseit. Az ítéletábra így az elsőfokú ítéletet a Pp. 253.§ (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között felülbíráva megállapította, hogy a fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a szükséges és elégséges mértékben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a személyiségi jogsértés kapcsán releváns tényeket túlnyomórészt helytállóan állapította meg, de azokból téves jogkövetkeztetést vont le, ezért - a fellebbezéssel érintett körben - téves érdemi döntést hozott.

Az elsőfokú bíróság - az egységes bírói gyakorlatnak megfelelően - helytállóan indult ki abból, hogy önmagában a feljelentés megtétele személyiségvédelmi igényt nem alapoz meg, ha nem tartalmaz indokolatlanul sértő, lejárató kijelentéseket, valótlan tényállításokat, függetlenül attól, hogy a büntetőeljárás a bűnösség megállapításához vezetett-e vagy sem. (BH2009.214., BH2002. 223.,BH2004. 357., EBH2002. 624.)

Ebből következően helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság azt is, hogy a jóhiszemű joggyakorlás követelménye ugyanakkor a feljelenőt is terheli, így joggal való visszaélést valósít meg, ha tudatosan tesz valótlan tartalmú bejelentést vagy feljelentést, vagy a feljelentés maga indokolatlanul sértő, lejárató hitelrontó kijelentéseket tartalmaz, mert az ilyen tartalmú feljelentés esetén a sérelmet szenvedett személy alappal tarthat igényt a személyiségvédelmi eszközök alkalmazására (BH2009. 214, BDT2013.2968).

A konkrét esetben azonban - a fentiek figyelembevételével - az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes feljelentésének 3. és 4. pontjában foglaltakkal megsértette a felperesek jó hírnevét.

Kétségtelen, hogy az alperes feljelentése a vonatkozásban eredménytelen maradt, hogy a büntetőeljárás nem vezetett senkinek - így az I.r. felperes - a bűnössége megállapítására sem, azaz végső soron a feljelentés aseptalannak bizonyult. Ez a körülmény azonban - az elsőfokú bíróság által szintén helyesen kifejtettek szerint - önmagában nem valósította meg a felperesek személyiségi jogainak (jó hírnevének) sérelmét. Ezen túlmenően azonban az

alperes feljelentésének sérelmezett - a fellebbezéssel érintett - 3. és 4. pontjában a felperesek személyére vonatkozó, azt sértő valótlan tény nem állított.

Az alperes a kultúrház felújítása kapcsán azért fordult a hatósághoz, mert egyrészt a pótmunkák összegeinek kiutalási dátumait a rendelkezésére álló iratok alapján nem tudta megállapítani, ezért kérdéses volt számára, hogy a pótmunkákat jóváhagyó képviselőtestületi határozatok a kifizetéseket megelőzően, vagy utólag születtek. A feljelentése e részében - szemben az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal - nem állította azt, hogy a kultúrház felújítása kapcsán pótmunkaként felmerült munkálatok képviselőtestületi döntés nélkül kerültek elvégzésre, és a pótmunkák elrendeléséről képviselőtestületi döntés nem született. Helytállóan hivatkozott az alperes a fellebbezésében ugyanis arra, hogy a kérdéses határozatokat saját maga csatolta be a feljelentése kiegészítéséhez, és a feljelentésében kifejezetten azt adta elő a 12.350.000,-Ft összegű pótmunkáról, hogy „ilyen összegű szerződéskötésre, kifizetésre történő felhatalmazást nem talált. A pályázati önrész feletti önkormányzati saját erős kifizetésekről szóló döntések a jegyzőkönyvekben nehezen követhető részösszegekben szerepelnek, meglehet nem teljeskörűen.” Ennek a kivizsgálását kérte az alperes. Ez a tényállítása pedig az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapján mindenben megfelelt a valóságnak, hiszen a pótmunkák megállapított összegének kifizethetőségéről valóban több, és valóban nehezen követhető képviselőtestületi döntés született.

Ebből következően megállapítható, hogy a feljelentés 3. pontja - a Ptk. 78.§ (2) bekezdése szerinti - a felperesek személyiségi jogait sértő valótlan tényállítást nem tartalmazott. Ehhez képest pedig csupán a valós tényekből levont, és az alperesnek, mint feljelentő véleményének minősülő következtetés az, hogy e tényállás alapján fennáll-e bármilyen bűncselekmény elkövetésének a gyanúja, ami önmagában viszont nem alapozza meg a felperesek jó hírnevének sérelmét, hiszen e körben az alperes a felperesek személyét sértő, lejárató kijelentést egyáltalán nem használt.

A "Település"1, ... u. ... szám alatti ingatlan eladása körében tett alperesi feljelentés körében pedig tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes e pontban azt sejtette, hogy az ingatlan piaci ár alatti eladás összefüggésbe hozható azzal, hogy annak későbbi hasznosításában az I. r. felperes részt vett.

Azt helytállóan állapította meg e pont kapcsán az elsőfokú bíróság, hogy a feljelentés e részét képező tényállítások nem voltak valótlanok, akkor sem, ha az ingatlan szakértő bevonásával tisztázott forgalmi érték nem igazolt a felperes oldalán vagyonesztést.

Az alperes a feljelentésében - ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította - a valóságnak megfelelően előadta, hogy a korábbi években a bankok milyen, az adásvételi szerződésben rögzített értéknél magasabb összegre becsülték az épület értékét. Ezek alapján - a vagyonesztésre vonatkozó határozott tényállítás nélkül - annak megvizsgálását kérte, hogy „melyik érték nem valós”, a bankok értékelték túl az ingatlant, vagy az önkormányzat adta azt el vagyonesztéssel, azt a rendelkezésére álló adatok alapján ő megállapítani nem tudja.

Kétségtelenül a feljelentésének ugyanebben a pontjában, de szintén konkrét tényállítás nélkül annak megvizsgálását is kérte az alperes, hogy az I. r. felperes az épület hasznosításával foglalkozó szervezetnek tagja-e vagy sem.

E kérelmein túlmenően azonban az alperes semmilyen sejtetést, burkolt állítást nem fogalmazott meg, a valóságot nem tüntette fel hamis színben. Az alperes a feljelentése e részében nem állította, hogy az ingatlan piaci ár alatt került volna értékesítésére, azt sem hogy az I.r. felperes az ingatlan hasznosításával foglalkozó szervezetnek tagja lenne, és végül azt sem sejtette, hogy amennyiben az ingatlan áron aluli értékesítésére került sor, akkor az az I.r. felperes bármilyen tagságával állna összefüggésben.

Önmagában pedig a „megvizsgálni kért” két kérdésnek a feljelentés azonos pontjában való feltüntetéséből sem következik, hogy azokat az alperes a feljelentésében összefüggésbe hozta volna, ezekkel valamilyen burkolt, valótlan tényállítást kívánt volna tenni, a valóságot hamis színben kívánta volna feltüntetni.

Ezt kifejezetten cáfolja az a körülmény is, hogy a feljelentése kiegészítésében is konkrétan úgy fogalmazott, hogy: „Külön kéri annak a vizsgálatát, hogy az ingatlan hasznosításával foglalkozó vállalkozásban, alapítványban van-e szerepe az I.r. felperesnek”.

Ennek körében figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság - személyiségi jogi perekben is irányadónak tekintett - PK. 12. számú állásfoglalása II. pontjában írtakra is, a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk alapján, a szövegösszefüggésekre is tekintettel kell értékelni és értelmezni. Az ítélet tábla álláspontja szerint pedig még ennek figyelembevételével sem lehet azt megállapítani, hogy az alperes a feljelentés kifogásolt 4. pontjában - figyelemmel a szövegkörnyezetre is - bármilyen összefüggést kívánt volna sejtetni az *esetleges* áron aluli értékesítés, és az *esetleges* I.r. felperesi alapítványi tagság között.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az alperes feljelentése 3. és 4. pontjában megfogalmazottakkal sem sértette meg a felperesek jó hírnevét, mert nem tüntetett fel való tény hamis színben. Mivel pedig az alperes részéről jogsértés nem történt, ezért a felperesek sem az elsőfokú ítélet szerinti objektív, sem pedig szubjektív jogkövetkezményekre nem tarthatnak igényt, erre irányuló keresetük nem alapos.

Mindezek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezéssel támadott részében - megváltoztatta a rendelkező részben foglaltak szerint a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján, és a felperesek keresetét teljeskörűen elutasította.

A másodfokú bíróság döntése alapján a felperesek az alperessel szemben mind az első, mind a másodfokú eljárásban teljeskörűen pervesztesek lettek, ezért az ítélet tábla mellőzte az alperes feljegyzett kereseti illeték állam javára történő megfizetésére, valamint a felperesek javára elsőfokú perköltség megfizetésére történő marasztalását. Az alperesnek az elsőfokú eljárásban megtérítést igénylő igazolt költsége nem merült fel, ezért e körben az ítélet tábla a döntéshozatalt mellőzte.

A másodfokú eljárásban pervesztes I. r. felperes a Pp. 239.§ és 78.§ (1) bekezdés alapján saját felmerült költségének viselésére, és a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték - a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján - állam javára történő megfizetésére köteles. A teljes személyes illetékmentességgel rendelkező II. r. felperes másodfokú pervesztesége folytán felmerült fellebbezési eljárási illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és a 14. §-a alapján az állam terhén marad.

A másodfokú eljárás tekintetében az ítéletábra az alperes pártfogó ügyvédjének díjazásáról - annak összegének megállapítása nélkül - a Pp. 87.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint rendelkezett, megállapítva a másodfokú perköltségviselés „arányát”.

ő, 2014. évi január hó 9. napján

Dr. Lezsák József sk. a
tanács elnöke

Dr. Bajnok István sk.
előadó bíró

Dr. Sarmon Hedvig sk.
bíró

Kiadmány hitelül:

Kiadó